

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1231-1232/2510

นางโตะ โคะซอน โจทก์ นายวิจิตร ศรธานี จำเลย นางโตะ โคะซอน โจทก์ นายทา กองแก้ว กับพวก จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 851, ป.พ.พ. มาตรา 1585, ป.พ.พ. มาตรา 1627,
ป.พ.พ. มาตรา 1646, ป.พ.พ. มาตรา 1648, ป.พ.พ. มาตรา 1655

ย่อ / หลักกฎหมาย

บุตรบุญธรรมที่มีได้มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ไม่มีสิทธิรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม พุดยก
ที่พิพาทให้ โดยเป็นเรื่องที่สั่งเพิกถอนเมื่อผู้พิพาทถึงแก่กรรมแล้ว มิได้ยกให้ในขณะนั้น ถือว่าเป็น
พินัยกรรม ถ้าไม่ได้ทำเป็นพินัยกรรมให้ถูกต้องตามกฎหมายก็ไม่มีผลแต่อย่างใด ตกลงยอมแบ่งที่
พิพาทกัน แต่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญา ย่อมไม่มีผลที่บังคับกันได้
ตามกฎหมาย

คำพิพากษา

คดี 2 ส่วนนี้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษารวมกัน ส่วนแรกโจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นพี่น้องร่วม
บิดามารดากับนางพริ้ง นางพริ้งตายเมื่อปี 2498 ก่อนตายนางพริ้งมีที่ดิน 1 แปลง และตกลงยกให้
โจทก์ โดยให้โจทก์ชำระหนี้แทนนางพริ้ง ปี 2505 จำเลยไปยื่นขอโอนมรดกที่แปลงนี้ จึงขอให้แสดง
ว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์ ส่วนหลังโจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1-6 เข้าไปไถนาพิพาทและแย่ง
การครอบครองของโจทก์ โดยจำเลยที่ 7 (จำเลยในคดีแรก) เป็นผู้ใช้ขอให้ศาลขับไล่ และให้จำเลย
ใช้ค่าเสียหาย จำเลยส่วนแรกให้การว่าเป็นบุตรบุญธรรมของนางพริ้ง เมื่อนางพริ้งตายได้ตกลง
กับโจทก์แบ่งพิพาทกัน กรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่พิพาทส่วนที่เป็นของจำเลยจึงเป็นของ
จำเลยโดยชอบ ส่วนจำเลยที่ 1-6 ในส่วนหลังให้การว่าเข้าที่พิพาทจากจำเลยที่ 7 ศาลชั้นต้น
พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ทั้ง 2 ส่วน โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่าที่พิพาทเป็นของ
โจทก์ ให้ขับไล่จำเลยทุกคน และให้จำเลยใช้ค่าเสียหาย จำเลยทั้ง 2 ส่วนฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า
จำเลยเป็นบุตรบุญธรรมของนางพริ้ง บทกฎหมายที่จะนำมาปรับแก้คดีจึงต้องใช้
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1584 ซึ่งบัญญัติว่า การรับบุตรบุญธรรมจะสมบูรณ์
ต่อเมื่อได้จดทะเบียนตามกฎหมาย เมื่อไม่มีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมจำเลยก็ไม่มีสิทธิที่จะ
รับมรดกของนางพริ้ง ส่วนข้อที่นางพริ้งพุดยกที่พิพาทให้โจทก์จำเลยคนละครั้งนั้น เป็นเรื่องที่นาง
พริ้งสั่งเพิกถอนเมื่อนางพริ้งถึงแก่กรรมแล้ว มิได้มีการยกที่พิพาทให้ในขณะนั้นคำสั่งนี้จึงถือว่าเป็น
พินัยกรรม แต่นางพริ้งไม่ได้ทำเป็นพินัยกรรมให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงไม่มีผลแต่อย่างใด และที่
จำเลยฎีกาว่า เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินไปทำการรังวัด โจทก์จำเลยได้ตกลงแบ่งกันคนละครึ่ง จึงเป็น
สัญญาประนีประนอมยอมแบ่งมรดกแล้วนั้น ศาลฎีกาฟังว่าเจ้าพนักงานที่ดินไม่ได้บันทึกไว้เป็น
หนังสือ จึงเห็นว่าการประนีประนอมกันนี้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาไม่มีผล
ที่บังคับกันได้ตามกฎหมาย เมื่อภายหลังโจทก์กลับใจไม่ยอมแบ่งให้จำเลย จำเลยจะอ้างว่าได้
ทำการตกลงแบ่งกันแล้วย่อมไม่มีผลตามกฎหมาย และเห็นว่าเมื่อคดีฟังเป็นยุติว่าที่พิพาทเป็นของ
โจทก์แล้วการที่จำเลยเข้าไปทำนาในที่พิพาทโดยไม่มีสิทธิอะไร ก็ย่อมถือว่าเป็นการทำละเมิดต่อ
โจทก์ จำเลยต้องรับผิดชอบโจทก์ พิพากษายืน

องค์คณะ

ศรี มลิลลา · กิตติ สีนันทน์ · เน้น กฤษณะเศรณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1231-1232/2510>